

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BÖLÜMÜ LİSANS DERS İÇERİKLERİ

TDE 111 OSMANLI TÜRKÇESİ-I

(4+0+0)

Dersin İçeriği

Türk dilinin tarihi seyri içinde Osmanlı Türkçesi Dönemi, Osmanlı alfabesi; harflerin başta, ortada ve sonda yazılışları; harflerin bitişme şekilleri, transkripsiyon alfabesi; Türkçe, Arapça, Farsça kelimelerin ayrılması; imlâsı kalıplaşmış ekler, Farsça terkipler, okuma yazma çalışmaları.

TDE 117 TÜRKİYE TÜRKÇESİ_I

(4+0+0)

Dersin İçeriği

Dil bilgisi çalışma alanları, dil kavramı; Türkçenin tarihî devri içinde Türkiye Türkçesi'nin yeri, ses ve şekil özellikleri, kelime yapma yolları, kök ve ek kavramları, yapım ve çekim ekleri.

TDE 147 TÜRK HALK BİLİMİ

(2+0+0)

Dersin İçeriği

Halkbiliminin tarihçesi, dünyada ve Türkiye'deki Halkbilim çalışmaları, derleme metotları, derleme çalışmaları.

TDE145 ESKİ TÜRK EDEBİYATINA GİRİŞ 1

(2+0+0)

Dersin İçeriği

Nazım şekilleri, aruz vezni.

TDE 143 TANZİMAT DÖNEMİ TÜRK EDEBİYATI I

(2+0+0)

Dersin İçeriği

Tanzimat Devri ve Yenileşme Hareketleri, Avrupaî Edebiyatın Teşekkülü, Yeniliğin İlk Muharrirleri, Şinasi, Ziya Paşa ve Namık Kemal Mektebi (Sanat anlayışı, şahsiyetler ve eserleri, şekil,dil ve üslûp hususiyetleri), Edebî Türlerin Gelişmesi (Tercümeleler, gazetecilik, şiir, hikâye ve roman, tiyatro, edebî tenkid, edebiyat tarihçiliği vs.).

TDE 193 ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILAP TARİHİ

(2+0+0)

Dersin İçeriği

Osmanlı devletinin çöküşü ve İstiklâl Harbi , Türkiye Cumhuriyetinin kurulması ve günümüze kadar olan siyasi tarihi ile Cumhuriyet müesseselerinin yapısı, işleyişi ve amaçlarının incelenmesi.

TDE 129 KOMPOZİSYON-I

(2+0+0)

Türkçe'nin imlâsı, temel kompozisyon bilgileri, kompozisyon yazmada başarının yolları, duygu,düşünce üretme,düzenleme, planlama, anlatımın özellikleri, türler, bilimsel yazıların hazırlanması, metin incelemeleri.

YDB 171 İNGİLİZCE

(3+0+0)

ENF 100 Temel Bilgisayar Tek.Kullanımı**(2+0+0)**

Temel kavramlar; Bilgisayar ve bilgisayar teknolojisi, bilgisayar çeşitleri, bilgi toplumu; Bilgisayar kullanımı ve dosya yönetimi, bilgisayarın temel donanım ve yazılım öğeleri. DOS işletim sistemi: disk ve disket hazırlanması, dizin işlemleri, dosya yönetimi. DOS editörü, Windows işletim sistemleri: Windows gezgini, denetim masası elemanları. Kelime işlemci, elektronik tablolaştırma, sunu, dış dünya ile iletişim, kişisel sayfa hazırlamak.

İKİNCİ YARIYIL**TDE 110 OSMANLI TÜRKÇESİ II****(4+0+0)****Dersin İçeriği**

Osmanlı Türkçesinde kullanılan Arapça-Farsça unsurlar, el yazısı ile yazılmış metinler üzerinde okuma yazma çalışmaları

TDE 116 İSLÂMİYET ÖNCESİ TÜRK EDEBİYATI**(4+0+0)****Dersin İçeriği**

Türk mitolojisi, Türk epik geleneğine giriş, Köktürkler dönemi Türk Edebiyatı, Uygurlar Dönemi Türk Edebiyatı.

TDE 118 TÜRKİYE TÜRKÇESİ II**(4+0+0)****Dersin İçeriği**

Kelimelerin anlam ve görevce çeşitlenmeleri; isimler, sıfatlar, zarflar, zamirler, edatlar, ünlemler, fiiller; kelime grupları, cümle ve cümle tahlilleri

TDE 146 ESKİ TÜRK EDEBİYATINA GİRİŞ II**(2+0+0)****Dersin İçeriği**

Edebî sanatlar, Divan Edebiyatı kaynak eserleri, tezkîreler ve diğer kaynaklar.

TDE 148 TANZİMAT DÖNEMİ TÜRK EDEBİYATI II**(2+0+0)****Dersin İçeriği**

Tanzimat dönemi edebî nesillerinin mukayesesi; Ekrem, Hamid, Sezai ve Nabizade Nazım'ın sanat hususiyetleri ve eserleri; şiir, hikâye ve roman incelemeleri, tenkîd ve tiyatro örnekleri; ara neslin durumu ve Servet-i Fünûn'a etkileri.

TDE 128 KOMPOZİSYON II**(2+0+0)**

Dersin İçeriği Cümle bozuklukları, anlatım bozuklukları, yazılı ve sözlü kompozisyon türleri, bilimsel yazıların hazırlanması, metin incelemeleri ve retorik uygulamaları.

TDE 172 İNGİLİZCE-II**(2+ 0 +0)**

ÜÇÜNCÜ YARIYIL

TDE 211 OSMANLI TÜRKÇESİ III

(2+0+0)

Dersin İçeriği

Osmanlı Türkçesi ile yazılmış el yazısı metinlerin okunuşu ve transkripsiyonlu olarak günümüz alfabesine aktarılması çalışması.

TDE 229 TÜRK DİLİ TARİHİ

(4+0+0)

Dersin İçeriği

Dil-tarih ilişkisi, dil tarihi çalışmalarının metotları ve kaynakları; dillerin doğuş teorileri; Türk dilinin dünya dilleri arasındaki yeri; tarihî tasnif denemeleri, Türk dilinin bu devirler itibariyle gösterdiği değişme ve gelişmeler; dil hareketleri .

TDE 231 ÇAĞDAŞ TÜRK LEHÇELERİ I

(2+0+0)

Dersin İçeriği

Türk Dünyasında konuşulan ve edebî ürünler verilen lehçelerin gramer özelliklerinin metinlerle takip edilmesi.

TDE 205 TÜRK HALK EDEBİYATINA GİRİŞ I

(4+0+0)

Dersin İçeriği

Karahanlı Dönemi Türk Edebiyatı eserlerinin (Divanü Lügât-it Türk, Kutadgu Bilig, Atabetü'l-Hakâyık, Divan-ı Hikmet) edebî ve kültürel yönden incelenmesi. Dede Korkut Hikâyeleri üzerinde çalışmalar.

TDE 233 ESKİ TÜRK EDEBİYATI I

(2+0+0)

Dersin İçeriği

Divan Edebiyatının kaynakları ve genel özellikleri; 13-14. yy. Divan Edebiyatı, dönemin şairleri ve eserlerinden örnekler (Hoca Dehhanî, Kadı Burhaneddin vd.).

TDE 209 SERVET-İ FÜNÛN EDEBİYATI

(4+0+0)

Dersin İçeriği

Dönemin içinde bulunduğu tarihî, siyasî ve sosyal şartlar; Servet-i Fünûn Edebiyatının başlıca vasıfları, büyük sanatkârları (Tevfik Fikret, Cenab Şahabettin) ve bunların meydana getirdikleri eserler. Dönemin diğer şairleri, başlıca nesir türlerinin temsilcileri (Halit Ziya Uşaklıgil, Mehmet Rauf, Hüseyin Cahit), şiir, hikâye ve roman incelemeleri.

DÖRDÜNCÜ YARIYIL

TDE 210 OSMANLI TÜRKÇESİ IV

(2+0+0)

Dersin İçeriği

Osmanlı Türkçesi ile yazılmış el yazısı metinlerin okunuşu ve transkripsiyonlu olarak günümüz alfabesine aktarılması çalışması.

TDE 232 ÇAĞDAŞ TÜRK LEHÇELERİ II

(2+0+0)

Dersin İçeriği

Türk Dünyasında konuşulan lehçeler ve şivelerin genel özellikleri, edebî metinler ,gramer ve muhteva özelliklerinin takibi.

TDE 206 TÜRK HALK EDEBİYATINA GİRİŞ II

(4+0+0)

Dersin İçeriği

Türk halk şiirinin ilk örnekleri, anonim halk şiiri türleri (ağıt, mani, koşma, türkü, destan vd.), Anonim Halk Edebiyatında anlatmaya dayalı türler [mit ,masal, efsane, fıkra, halk hikâyesi, kalıplaşmış sözler (ata sözü, deyim, bilmece, alkış, kargış vb.)].

TDE 234 ESKİ TÜRK EDEBİYATI II

(4+0+0)

Dersin İçeriği

15. yy. Eski Türk Edebiyatı; devrin tanınmış sanatçıları ve eserlerinden örnekler (Necati, Ahmet Paşa, Şeyhî) .

TDE 228 ESKİ TÜRKÇE

(4+0+0)

Dersin İçeriği

Orhun Anıtlarının edebî muhtevası, grameri, tarihî içeriği, o dönem Türk toplumun sosyal yapısı.

TDE 236 MEŞRUTİYET DÖNEMİ TÜRK EDEBİYATI I

(2+0+0)

Dersin İçeriği

Servet-i Fünûn cereyanı dışında faaliyet gösteren sanatçılar; sanat anlayışları ve eserleri; şiirde İsmail Safa, Mehmet Celal, Nigâr Hanım; Rıza Tevfik, Mehmet Emin, Mehmet Âkif; nesirde Hüseyin Rahmi, Ahmet Rasim, Fatma Aliye, Güzide Sabri'nin edebi şahsiyetleri ve eserlerinden örnekler.

BEŞİNCİ YARIYIL

TDE 301 ORTA TÜRKÇE I (4+0+0)

Dersin İçeriği

10-11. yüzyıllarda yazılan ve bunların devamı olan 12-13. yüzyıllara kadar uzanan devre ait metinlerin değerlendirilmesi.

TDE 303 TÜRK HALK EDEBİYATI I (4+0+0)

Dersin İçeriği

Âşık Edebiyatı, XV.ve XX. yüzyıllar arası Türk saz şâirleri ve eserleri.

TDE 305 ESKİ TÜRK EDEBİYATI III (4+0+0)

Dersin İçeriği

16 yy. Eski Türk Edebiyatı tarihi, bu devirde eser vermiş sanatçılar ve eserlerinden örnekler (Fuzulî, Bakî).

TDE 319 MİLLÎ EDEBİYAT I (2+0+0)

Dersin İçeriği

1908 sonrası tarihî ve siyâsî durum, başlıca düşünce akımları, şiirdeki farklı yönelişler, Hece şâirleri, Nayiler, Nev-Yunanîler, Şâirler Derneği, devrin yetiştirdiği başlıca şâirler ve eserleri.

SEÇ 301 GENEL DİL BİLİMİ 1 (2+0+0)

Dersin İçeriği

Dil bilim ve dil bilim tarihine genel bir bakış. Dil bilim ve geleneksel dil bilgisi ilkeleri.

Dilbiliminin çalışma alanları, yöntemleri ve diğer bilim dalları ile ilişkileri. Dil Biliminin dalları ve türleri, temel kavram ve ilkeleri; dil, söz, edim, gösterge vb.

SEÇ 303 EDEBİYAT METODOLOJİSİ I (2+0+0)

Dersin İçeriği

Yöntem, yöntem bilgisi, manzum edebî metinleri incelemeye ilişkin metot, metodoloji kavramları ve poetika (şiir sanatı), yaklaşım ve teknikler.

SEÇ 305 ARAPÇA 1 (2+0+0)

Dersin İçeriği

Arap dilinin temel gramer yapısının incelenmesi ve öğrencilerin Arapça kelime dağarcıklarının geliştirilmesine yönelik çalışmalar.

SEÇ 307 FARŞA I (2+0+0)

Dersin İçeriği

Farsça hakkında ilk bilgiler; isimler,sıfatlar, mutlak mazi, muzarî ve hal. Metin incelemesi

SEC 309 RUSÇA-I**(2+0+0)****Ders içeriği**

Ders tanımı: Başlangıç düzeyinde Rusça

Fonetik; basit cümleler; isimlerin cinsi; öz ad, soyadı ve baba adı ifade eden isimler; isimlerin çoğulu; şahıs zamirleri; iyelik zamirleri; fiiller; durum zarfları, zaman zarfları, yer zarfları ve nicelik zarfları; soru sözcüklerinin bağlaç olarak kullanımı

ALTINCI YARIYIL**TDE 302 ORTA TÜRKÇE II****(4+0+0)****Dersin İçeriği**

10-16. yy. Eski Anadolu Türkçesi, Çađatayca'ya ait dil yadigârlarının incelenmesi.

TDE 304 TÜRK HALK EDEBİYATI II**(4+0+0)****Dersin İçeriği**

Tasavvufî Türk Halk Edebiyatı nazım şekilleri ve yüzyıllara göre mutasavvıf şâirler hakkında bilgiler.

TDE 306 ESKİ TÜRK EDEBİYATI IV**(4+0+0)****Dersin İçeriği**

16.ve 17. yy. Eski Türk Edebiyatı, edebiyat tarihi, sanatçıları (Ruhî-i Bağdadî, Nef'î) ve eserlerinden örnekler.

TDE 330 Çağdaş Türk Edebiyatları**(2+0+0)**

Dersin İçeriği Millî Edebiyat Döneminde hikâye ve roman; dönemin önde gelen hikâye ve roman yazarları (Ömer Seyfeddin, Halide Edib, Yakup Kadri, Reşat Nuri vb.); Milli Edebîyat Döneminde mizah ve hiciv, edebî tenkit, edebîyat tarihçiliği, gazetecilik vb.

SEÇ 302 GENEL DİL BİLİMİ 2**(2+0+0)****Dersin İçeriği**

Dil bilim akımları ve dil bilim ekolleri, 20.yy dilbilim akımlarının temel özellikleri.

SEÇ 304 EDEBİYAT METODOLOJİSİ II**(2+0+0)****Dersin İçeriği**

Bilimsel bir araştırma ve incelemede kaynak gösterme yöntemleri, anlatıma dayalı edebî metinleri inceleme yöntemleri.

SEÇ 306 ARAPÇA 2 (2+0+0)

Dersin İçeriği

Kısa Arapça metinlerin Türkçe'ye tercüme edilmesine yönelik çalışmalar .

SEÇ 308 FARŞA II (2+0+0)

Dersin İçeriği

Farşca'da zamirler, ism-i fail, ism-i mefûl, mazi-i istimrarî, naklî mazi; metin incelemeleri.

SEC 310 RUSÇA-II (2+0+0)

Ders içeriği

Ders tanımı: Başlangıç düzeyinde Rusça

Bitmemiş tür fiillerin geçmiş ve gelecek zamanları, "bende var" kalıbının geçmiş ve gelecek zamanları, soru sözcüklerinin bağlaç olarak kullanımı, nitelik, durum, zaman ve yer zarfları.

YEDİNCİ YARIYIL

TDE 401 SEMİNER I (2+0+0)

Dersin İçeriği

Bitirme tezi ile ilgili çalışmalar.

TDE 403 TÜRK HALK EDEBİYATI III (4+0+0)

Dersin İçeriği

Halk inanışları, gelenek ve görenekler, halk oyunları, doğum, evlenme, ölüm gibi hayatın dönüm noktalarına ait ritüeller.

TDE 409 MUKAYESELİ TÜRK DİLİ (2+0+0)

Dersin İçeriği

Tarihî ve yaşayan Türk lehçelerinin mukayeseleri.

TDE 407 Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı (4+0+0)

SEÇ 403 TÜRKOLJİ ARAŞTIRMALARINDA KAYNAK VE YÖNT. 1 (2+0+0)

Dersin İçeriği

Türklük bilim araştırmaları tarihi, kaynak gösterme teknikleri, bilgi kaynaklarına erişim.

SEÇ 405 BATI EDEBİYATI I (2+0+0)

Dersin İçeriği

Modern edebîyat akımları (Kübizm, Fütürizm, Sürrealizm, Ekspresyonizm, Egzistansiyalizm), Batı Avrupa-Fransız Edebiyatı, Albert Camus'un *Yabancı* romanında materyal ve teknik incelemeler .

SEÇ 407 TİYATRO I**(2+0+0)****Dersin İeriği**

Tiyatro nedir; Dram sanatında temel türler (tragedya, komedy, fars, melodram); Dram sanatında alt türler (trajikomedy, burlesk, revü, kabare, skeç, vodvil, opera, operet, müzikli güldürü, müzikli dram); Dram sanatında akımlar (Klasizm, Romantizm, Naturalizm, Sembolizm, Ekspresyonizm, Realizm); Dram sanatı tekniği (Öz ve biçim, Olay dizisi, Kişileştirme-konuşurma örgüsü, yer kavramı); Tiyatro terimleri.

SEÇ 409 TÜRK KÜLTÜR TARİHİ I**(2+0+0)****Dersin İeriği**

Kültür, halk kültürü, millî kültür kavramlarının açıklanması, İslâmiyet öncesi Türk kültür devreleri; Hunlardan önceki Orta Asya, Büyük Hun Devleti, Avarlar, Göktürkler, Kırgızlar, Hazarlar, Volga- Tuna Bulgarları, Peçenekler, Macarlar, Karluklar, Oğuzlar, Uygurlar, Karahanlılar, Selçuklular ve Osmanlı dönemi Türk kültürü.

SEÇ 411 TÜRK DÜNYASI COĞRAFYASI**(2+0+0)****Dersin İeriği**

Türk devletlerinin genel özellikleri ve Türkiye ile ilişkileri .

SEÇ 413 METİN ŞERHİ I**(2+0+0)****Dersin İeriği**

17. ve 18. yy. sanatçılarının şiirlerinden örnekler.

SEÇ 415 ESKİ ANADOLU TÜRKÇESİ I**(2+0+0)****Dersin İeriği**

13. 14. ve 15. yy.ın ortalarında Horasan ve Orta Asya'dan İran Azerbaycan'ı ve Anadolu'ya gelen Türkmenlerin dil yadigârları.

SEKİZİNCİ DÖNEM

TDE 402 SEMİNER 2 (2+0+0)

Dersin İçeriği

Bitirme tezi ile ilgili çalışmalar.

TDE 406 ESKİ TÜRK EDEBİYATI V (4+0+0)

Dersin İçeriği

17. ve 18. yy Eski Türk Edebiyatı tarihi, sanatçıları(Nâbî, Şeyh Galip, Nedim) ve eserlerinden örnekler .

TDE 408 CUMHURİYET DÖNEMİ TÜRK EDEBİYATI (4+0+0)

Dersin İçeriği

Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı'na toplu bakış. Cumhuriyet dönemi Türk şiiri, cereyanları ve temsilcileri; hikâye ve romanın Cumhuriyet dönemindeki seyri, şahsiyetleri ve eserleri; tiyatro ve diğer edebî türler, temsilcileri ve eserleri.

TEZ 400 BİTİRME ÇALIŞMASI (2+0+0)

Dersin İçeriği

Türk dili ve Türk edebiyatı alanlarında danışman hoca önderliğinde seçilen konuya bağlı olarak yapılan çalışmalardır.

SEÇ 404 TÜRKOLOJİ ARAŞTIRMA KAYNAK VE YÖNTEMLERİ 2 (2+0+0)

Dersin İçeriği

Konu seçme ve sınırlandırma, araştırma terimi oluşturma, yöntem belirleme ve planlama, bibliyografya terimi, not tutma, kütüphaneler(özel ve resmi).

SEÇ 406 BATI EDEBİYATI II (2+0+0)

Dersin İçeriği

Çağdaş edebiyat akımları (Dadaizm, Letrizim, Empresyonizm, Sembolizm), Rus romancılığı ve Dostoyevski'nin *Yeraltından Notlar* romanında teknik inceleme.

SEÇ 408 TİYATRO 2 (2+0+0)

Dersin İçeriği

Dünya tiyatrosu hakkında bilgiler, tiyatronun yan kolları, Geleneksel Türk Tiyatrosu: Orta Oyunu, Karagöz, Meddah, Köy Seyirlik Oyunları.

SEÇ 410 TÜRK KÜLTÜR TARİHİ 2 (2+0+0)

Dersin İçeriği

Kültür, halk kültürü, millî kültür kavramlarının açıklanması, İslâmiyet öncesi Türk kültür devreleri; Hunlardan önceki Orta Asya, Büyük Hun Devleti, Avarlar, Göktürkler, Kırgızlar,

Hazarlar, Volga- Tuna Bulgarları, Peçenekler, Macarlar, Karluklar, Oğuzlar, Uygurlar, Karahanlılar, Selçuklular ve Osmanlı dönemi Türk kültürü.

SEÇ 414 METİN ŞERHİ II

(2+0+0)

Dersin İçeriği

17. ve 18. yy. sanatçılarının şiirlerinden örnekler.

SEÇ 416 ESKİ ANADOLU TÜRKÇESİ -2

(2+0+0)

Dersin İçeriği

Mevlid ile başlayıp Harname ve Ahmet Paşa Divanı gibi Eski Anadolu Türkçesi ve Divan Edebiyatı karışımı eserler.